

Leksands Sparbank

Org. nr. 583201-2529

Årsredovisning
för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2016

Innehåll

3-4	Förvaltningsberättelse
7	Resultaträkning
7	Rapport över resultat och övrigt totalresultat
7	Balansräkning
8	Rapport över förändringar i eget kapital
9	Kassaflödesanalys
10	Noter till de finansiella rapporterna
10	Not 1 Uppgifter om Sparbanken
10	Not 2 Väsentliga redovisningsprinciper
18	Not 3 Finansiella risker
22	Not 4 Räntenetto
22	Not 5 Erhållna utdelningar
22	Not 6 Provisionsintäkter
22	Not 7 Provisionskostnader
22	Not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner
22	Not 9 Övriga rörelseintäkter
23	Not 10 Allmänna administrationskostnader
24	Not 11 Övriga rörelsekostnader
24	Not 12 Kreditförluster, netto
24	Not 13 Bokslutsdispositioner
24	Not 14 Skatter
25	Not 15 Belåningsbara statskuldsförbindelser m m
25	Not 16 Utlåning kreditinstitut
25	Not 17 Utlåning till allmänheten
25	Not 18 Obligationer och andra räntebärande värdepapper
26	Not 19 Aktier och andelar
26	Not 20 Materiella anläggningstillgångar
26	Not 21 Övriga tillgångar
26	Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
26	Not 23 Skulder till kreditinstitut
27	Not 24 Inlåning från allmänheten
27	Not 25 Övriga skulder
27	Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
27	Not 27 Obeskattade reserver
27	Not 28 Eget kapital
27	Not 29 Eventualförpliktelser
27	Not 30 Åtaganden
27	Not 31 Närstående
28	Not 32 Finansiella tillgångar och skulder
29	Not 33 Händelser efter balansdagen
29	Not 34 Viktiga uppskattningar och bedömningar
30	Not 35 Kapitaltäckning
30	Not 36 Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen
31	Styrelsens intygande
32	Revisionsberättelse
35	Bolagsstyrning
36	Huvudmän

Förvaltningsberättelse

Redovisning för verksamhetsåret 2016

Styrelsen för Leksands Sparbank, 583201-2529, får härmed avge Årsredovisning för verksamhetsåret 2016, sparbankens 146:e verksamhetsår. Sparbanksstämman äger rum måndagen den 24:e april, kl 18:00 på Moskogen, Leksand.

Allmänt om verksamheten

Leksands Sparbank har Leksands-, Rättviks- och Gagnefs kommuner som verksamhetsområde. Sparbankens huvudkontor finns i Leksand och därutöver finns kontor i Rättvik och Insjön. Sparbanken bedriver in- och utlåningsverksamhet. Vidare tillhandahåller Sparbanken bl.a. följande tjänster: ekonomisk och juridisk rådgivning, betalningsförmedling, ställande av borgen och garantier, uthyrning av bank- och servicefack, försäkringsförmedling, pensionssparrörelse samt värdepappersrörelse efter tillstånd. Leksands Sparbank är en självständig och starkt lokalt förankrad bank, en bank med anor och sikte på framtiden som ska vara det självklara valet för privatpersoner och företagare i vår bygd. Genom vårt engagemang och ekonomiska stöd till bl.a. idrott, kultur och utbildning bidrar vi till bygdens utveckling.

Sparbankens ställning

Balansomslutningen vid årets slut var 4 354 617 tkr, en ökning med 318 811 tkr (7,9%). Affärsvolymen, förvaltade och förmedlade volymer, uppgick till 11 732 255 tkr, en ökning med 1 033 823 tkr (9,7%). Inlåningen vid årets slut uppgick till 3 475 551 tkr, en ökning med 236 133 tkr (7,3 %). Sparbankens kunder har förmedlade placeringar i fonder (inkl. ppm) och försäkringar med ett marknadsvärde på 3 216 954 tkr, en ökning under året med 403 436 tkr (14,3%). Utlåningen uppgick vid årets slut till 3 083 936 tkr, en ökning med 382 727 tkr (14,2%). Sparbankens kunder har i Swedbank Hypotek förmedlade krediter på 912 790 tkr, en minskning med 127 319 tkr (-12,2%). Sparbanken hade vid årsskiftet placerat 605 018 tkr i räntebärande värdepapper, 411 400 tkr i aktier och andelar samt 138 327 tkr i likvida medel. Likviditetsberedskapen är mycket god. Kärnprimärkapitalet vid årets slut uppgår till 859 057 tkr. Efter avräkning på grund av aktieinnehav i Swedbank AB med 278 365 tkr blir kapitalbasen till 580 692 tkr. Kapitalbasen i förhållande till riskvägt belopp, 2 558 736 tkr, ger en kärnprimärkapitalrelation på 22,69% (not 35). Sparbankens ställning är mycket god.

Sparbankens resultat

Rörelseresultatet på 37 432 tkr är 316 tkr lägre än 2015. Räntenettet ökade dock med 7,3 % till 65 660 tkr. Marknadsräntorna är fortfarande på historiskt låga nivåer. Provisionsnettot ökade 0,6% till 32 890 tkr, vilket i princip är oförändrat. Under posten Erhållna utdelningar har utdelning från Swedbank AB bokförts med 17 227 tkr. Under Nettoresultat av finansiella transaktioner har bokförts reavinster och reaförluster samt realiserade värdeförändringar på värdepapper, vilka utvecklats positivt under 2016. Även valutakursförändringar redovisas här. Rörelsekostnader exklusive kreditförluster och avskrivningar uppgick till 77 015 tkr, en ökning med 13,8%. Ökningen beror på kostnader avseende ombyggnation med 7 585 tkr samt till viss del ökade personalkostnader. Kreditförluster netto under året uppgår till - 3 097 tkr, se not 12 för mer information. Nyckeltal som beskriver sparbankens utveckling, ställning och resultat redovisas under "Fem år i sammandrag".

Personal

Kompetensutveckling, samverkan och hälsa har varit i fokus under 2016. Nyrekrytering och intern rörlighet kräver kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och lärande i arbetet. Leksands Sparbank har genomfört 524 stycken utbildningsaktiviteter under 2016. Våra medarbetare har bland annat utvecklat spetskompetens inom bank- och försäkring, genomfört kurser inom regelefterlevnad och ledarutveckling samt klarat certifieringar/kravutbildningar för branschen. Våra nya och fina lokaler har lett till ökad samverkan mellan kollegor oavsett organisation. Öppna ytor innebär att vi lär av varandra. Alla hjälper varandra! I våra lokaler sker möten mellan människor. Vår strävan är att skapa goda relationer mellan kollegor och kunder. Med vårt hälsoprojekt, Pulspasset, skapar vi god hälsa genom rörelse och motion. Målsättning med Pulspasset är 1400 motionsaktiviteter till mars 2017. Projektet innebär att skapa ökad insikt i vikten av rörelse och motion. Våra hälsoinspiratörer motiverar och driver projektet. I projektet ingår bland annat "prova på aktiviteter" och seminarier.

Kunder

Leksands Sparbank hade vid årsskiftet 22 879 aktiva kunder (21956 kunder fg år). Av sparbankens kärnkunder så är det idag 41% (38,5% fg år) som inte besöker banken och 53% (49% fg år) som väljer att enbart använda digitala kanaler för sina bankärenden. Sparbanken arbetar aktivt med både utbildande och informerande insatser för att hjälpa kunder att få tillgång och använda digitala kanaler.

SKI - kundnöjdhetsundersökning

Året 2016 beskrivs som "den stora förtroendekrisen" i bankindustrin enligt Svensk Kvalitetsindex (SKI). I årets undersökning påvisar SKI hur hela branschen har försämrad kundnöjdhet; även bolag som Handelsbanken och Länsförsäkringar som tidigare klarat sig tämligen bra har nu färre nöjda kunder. Sparbankerna som kollektiv får också ett försämrat utfall jämfört med 2015. Att notera är dock att sparbankerna som kollektiv detta år placerar sig som bäst i Sverige i kundnöjdhet på företagsmarknaden. De stora förlorarna i kundundersökningen är Swedbank och Nordea. Leksands Sparbank går däremot mot strömmen i årets undersökningen med förbättrad kundnöjdhet bland både företagskunder och privatkunder. Ökningen på privatkunder är ytterst marginell samtidigt som företagsidans förbättring är mer påtaglig. Leksands Sparbank placerar sig bättre än snittet för Sveriges sparbanker på både företags- och privatmarknad. På privatsidan ser vi att Leksandskontoret står för den stora förbättringen i kundnöjdhet detta år. Rättvikskontoret som hade en stor förbättring föregående år har lyckats etablera sig på denna nivå.

Samarbetsavtal med Swedbank AB

Sparbanken har behov av mycket kvalificerade IT-system och IT-tjänster, så att bankens redovisning säkerställs och att kunderna erbjuds en modern och rikstäckande bankservice. Ett konkurrenskraftigt och heltäckande produktutbud innehållande fond- och andra placeringsprodukter, finansieringsprodukter, bank- och kreditkortsprodukter etc. har funnits i sparbanken sedan lång tid tillbaka. Leveransen av detta är långsiktigt garanterad genom avtal med Swedbank AB. Avtalet är reviderat under 2015 och gäller till den 30 juni 2020 med möjlighet till förlängning 2 år i sänder.

Aktieinnehav i Swedbank AB

Leksands Sparbank äger 1 610 000 stamaktier i Swedbank AB. Anskaffningsvärdet är 83 722 tkr och vid årsskiftet var marknadsvärdet 354 683 tkr, vilket motsvarar en kurs på 220:30 per aktie.

Under året har innehavet haft en realiserad positiv påverkan på det egna kapitalet med 53 452 tkr.

Swedbanks förslag till utdelning för 2016, vilken utbetalas 2017, är 13:20 per aktie. Tas detta förslag på Swedbanks bolagsstämma innebär det en utdelning på aktieinnehavet med 21 252 tkr under 2017.

Ombyggnation Leksandskontoret

Den 10 december 2016 invigdes första etappen av vårt "nya" kontor i Leksand, 50 år efter att kontoret byggdes 1966. Vi har genom en omfattande renovering och ombyggnation visat att Leksands Sparbank tror och satsar på bygden när andra aktörer väljer att lämna vårt område. Kontoret är ljus och öppet med generösa mötesplatser för både traditionella bankaktiviteter och andra event. Vi vill att sparbanken skall bli mötesplatsen för alla "mitt i byn". Investeringen är långsiktig och kommer att betala sig över tid genom såväl ökad kundnöjdhet som ökad kundtillströmning. Vi har satsat och investerat för framtiden.

Insatser för bygden

I syfte att främja regional utveckling, som leder till ekonomisk och mänsklig tillväxt har sparbankens styrelse under 2016 beslutat att medverka och stödja följande projekt med tkr:

Länsstyrelsen Dalarna	Utsiktstorn i Siljansnäs	400
Classic Car Week	Ny scen	400
Leksands tennisklubb	Etablering av två grusbanor	400
IK Jarl	Nytt målhus	300
Leksands Kommun	Stöd till "Putte i parken".	200
Insjöns Ridklubb	Handikappanpassning av läktare	175
Västanviks Båtklubb	Fördjupning av båthamn	160
Övermo by och bystugeförening	Utveckling av Varvsområdet	170
Siljansnäs Sockenförening	Stöd till flyktinghjälp	144
Hjortnäs Kamratförening	Stöd till bygge av nytt båthus	125
Karl-Tövåsens fäbod	Stur-laddu	100
IFK Ore	Ljudanläggning i ishallen	80
Livskällan ideel förening	Spelar och sjunger på ålderdomshem	55
Giersgruvans vägsammanslutning	Bygge av bro på Kyrkvägen	50
Friluftsrådet Rättvik, alpin sektion	Gratis skidskola för nyanlända	50
Granbergets Fäbodlag	Restaurering av Kronstugan	50
Rättviks Ridklubb ungdom	Nytt hindermaterial för unga	50
Leksands Klockspel	Ny hårdvara, programmering	45
PRO Siljansnäs	Upprustning av boulebana	40
Hela Rättvik Rullar	Bygge av skateboardramp inför event	40
Leksands Trädgårdsförening	Staket, möbler, buskar vid Gropen	35
Föreningen Nostalgisvängen	Veteransbilsrally	20
BSK Siljanspilen	Nya måltavlor	10
Solidariska Kamratgruppen UF	Projekt för integrationsaktiviteter	5
	Summa, tkr	3 104

Årets förslag för avsättning till Insatser för bygden är 2 274 tkr. Kvar från tidigare års avsättningar finns 3 133 tkr. Totala tillgängliga medel, efter beslut om föreslagen vinstdisposition, i Insatser för bygden är 5 407 tkr.

Riskhantering

I sparbankens verksamhet uppstår olika typer av risker som kredit-, marknads-, likviditets- och operativa risker. För att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har sparbankens styrelse fastställt policier och riktlinjer för de olika risktyperna. Sparbanken gör kontinuerligt en bedömning av risknivån i förhållande till det egna kapitalet i den process som kallas intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU). En mer omfattande skrivning om sparbankens risker finns i not 3.

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen

Uppgifter om ledande befattningshavares ersättningar återfinns i not 10.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Sparbankens marknadsandel i verksamhetsområdet är hög. Inom delar av området finns dock stor potential för nya kundkontakter och ökad affärsvolym dels genom de bemannade kontoren dels genom dokumenterat hög kundnöjdhet. Kommunerna inom området har en god utveckling och stabilt befolkningsunderlag. Den ekonomiska prognosen visar på ett stabilt rörelseresultat de närmaste åren och en ökad affärsvolym. Det historiskt låga ränteläget med negativa marknadsräntor ställer sparbanken inför nya utmaningar och situationer att hantera.

Fem år i sammandrag	2016	2015	2014	2013	2012
Nyckeltal					
Volym					
Affärsvolym ultimo, mkr (Av sparbanken förvaltade och förmedlade kundvolymen)	11 732	10 698	10 246	9 784	8 900
förändring under året, %	9,67	4,41	4,72	9,93	5,74
Medelaffärsvolym (mav), mkr	11 209	10 560	9 936	9 368	8 706
förändring under året, %	6,15	6,28	6,06	7,60	3,20
Kapital					
Summa riskvägt exponeringsbelopp	2 559	2 385	2 302	x	x
Kärnprimärkapitalrelation (ej år 2013 och 2012)					
Kärnprimärkapital i % av riskeponeringsbelopp	22,69	23,03	20,13	x	x
Total kapitalrelation					
Totalt kapital i % av riskeponeringsbelopp	22,69	23,03	20,13	x	x
Resultat					
Placeringsmarginal					
Räntenetto i % av MO	1,56	1,57	1,77	1,90	2,27
Rörelseintäkter/affärsvolym					
Räntenetto + rörelseintäkter i % av genomsnittlig affärsvolym	1,07	1,06	1,15	1,21	1,25
Rörelseresultat/affärsvolym					
Rörelseresultat i % av genomsnittlig affärsvolym	0,33	0,36	0,43	0,46	0,36
Avkastning på totala tillgångar					
Årets resultat i % av genomsnittlig balansomsättning	0,74	0,89	1,01	1,20	0,70
Räntabilitet på eget kapital					
Årets resultat i % av genomsnittligt eget kapital	3,78	4,52	4,98	6,35	3,92
K/I-tal före kreditförluster					
Summa kostnader exkl kreditförluster i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,66	0,61	0,57	0,59	0,57
K/I-tal efter kreditförluster					
Summa kostnader inkl kreditförluster i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,69	0,66	0,63	0,62	0,71
Osäkra fordringar och kreditförluster					
Reserveringsgrad för osäkra fordringar					
Nedskrivning för sannolika förluster i % av osäkra fordringar brutto	50,86	43,15	37,40	49,10	42,95
Andel osäkra fordringar					
Osäkra fordringar netto i % av total utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exkl banker)	0,48	0,62	0,94	0,44	2,26
Kreditförlustnivå					
Kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten och kreditgarantier	0,11	0,22	0,30	0,15	0,69
Övriga uppgifter					
Medelantal anställda	47	47	47	46	45
Antal kontor	3	3	3	3	3
Resultat- och balansräkning					
Resultaträkning					
Räntenetto	65 660	61 205	64 493	65 056	69 412
Provisioner, netto	32 890	32 695	31 883	31 268	29 443
Nettoresultat av finansiella transaktioner	2 749	-912	938	274	852
Övriga intäkter	18 347	19 357	17 199	16 886	9 398
Summa intäkter	119 646	112 345	114 513	113 484	109 105
Allmänna administrationskostnader	-69 751	-59 906	-57 170	-58 234	-53 542
Övriga rörelsekostnader	-9 366	-9 185	-7 676	-9 113	-9 006
Kreditförluster	-3 097	-5 506	-6 998	-3 357	-14 987
Summa kostnader	-82 214	-74 597	-71 844	-70 704	-77 535
Rörelseresultat	37 432	37 748	42 669	42 780	31 570
Bokslutsdispositioner	-	-12	45	5 745	-5 655
Skatter	-6 387	-2 845	-5 957	-7 370	-4 587
Årets resultat	31 045	34 891	36 757	41 155	21 328

Balansräkning

Kassa	3 974	4 044	3 749	4 851	15 606
Utlåning till kreditinstitut	134 713	188 188	233 644	293 824	213 328
Utlåning till allmänheten	3 083 936	2 701 209	2 451 098	2 336 734	2 291 969
Räntebärande värdepapper	605 018	704 275	675 136	707 177	428 140
Aktier och andelar	411 400	352 679	362 881	318 917	201 067
Materiella tillgångar	51 684	32 233	13 322	13 084	13 826
Övriga tillgångar	63 892	53 178	11 344	12 548	13 127
Summa tillgångar	4 354 617	4 035 806	3 751 174	3 687 135	3 177 063
Skulder till kreditinstitut	360	2	8 428	40 531	49 951
Inlåning från allmänheten	3 475 551	3 239 418	2 954 077	2 908 774	2 510 491
Övriga skulder	16 478	17 509	21 757	28 926	28 358
Summa skulder	3 492 389	3 256 929	2 984 262	2 978 231	2 588 800
Obeskattade reserver	898	898	885	930	6 675
Eget kapital	861 330	777 979	766 027	707 974	581 588
Summa skulder och eget kapital	4 354 617	4 035 806	3 751 174	3 687 135	3 177 063

Förslag till disposition beträffande sparbankens vinst

Till årsstämman förfogande/behandling finns följande belopp i tkr:

Årets resultat	31 045
Summa	31 045

Styrelsen föreslår att detta belopp i tkr disponeras enligt följande:

Avsättning till Insatser för bygden	2 274
Överföring till reservfond	28 771
Summa	31 045

Vad beträffar sparbankens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande finansiella rapporter med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2016	2015
Ränteintäkter		72 528	70 780
Räntekostnader		-6 868	-9 575
Räntenetto	4	65 660	61 205
Erhållna utdelningar	5	17 280	18 179
Provisionsintäkter	6	38 468	37 997
Provisionskostnader	7	-5 578	-5 302
Nettoreultat av finansiella transaktioner	8	2 749	-912
Övriga rörelseintäkter	9	1 067	1 178
Summa rörelseintäkter		119 646	112 345
Allmänna administrationskostnader	10	-69 751	-59 906
Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar		-2 102	-1 401
Övriga rörelsekostnader	11	-7 264	-7 784
Summa kostnader före kreditförluster		-79 117	-69 091
Resultat före kreditförluster		40 529	43 254
Kreditförluster, netto	12	-3 097	-5 506
Rörelseresultat		37 432	37 748
Bokslutsdispositioner	13	-	-12
Skatt	14	-6 387	-2 845
Årets resultat		31 045	34 891

Rapport över totalresultat

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2016	2015
Årets resultat		31 045	34 891
Övrigt totalresultat			
Årets förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas		57 719	-19 237
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat		-1 913	298
Årets övrigt totalresultat		55 806	-18 939
Årets totalresultat		86 851	15 952

Balansräkning

TSEK	Not	2016-12-31	2015-12-31
Tillgångar			
Kassa		3 974	4 044
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	15	46 274	45 935
Utlåning till kreditinstitut	16	134 713	188 188
Utlåning till allmänheten	17	3 083 936	2 701 209
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	558 744	658 340
Aktier och andelar	19	411 400	352 679
Materiella anläggningstillgångar	20		
- Inventarier		9 053	9 601
- Byggnader och mark		42 631	22 632
Aktuell skattefordran		263	3 615
Övriga tillgångar	21	53 178	39 089
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	10 451	10 474
Summa tillgångar		4 354 617	4 035 806
Skulder och eget kapital			
Skulder till kreditinstitut	23	360	2
Inlåning från allmänheten	24	3 475 551	3 239 418
Övriga skulder	25	9 764	9 751
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	6 714	7 758
Summa skulder		3 492 389	3 256 929
Obeskattade reserver	27	898	898
Eget kapital	28		
Reservfond		558 029	526 637
Fond för verkligt värde		272 256	216 451
Årets resultat		31 045	34 891
Summa eget kapital		861 330	777 979
Summa skulder och eget kapital		4 354 617	4 035 806

Rapport över förändringar i eget kapital

<i>TSEK</i>	Reservfond	Fond för verkligt värde	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2015-01-01	493 880	235 390	36 757	766 027
Årets totalresultat				
Årets resultat	–	–	34 891	34 891
Årets övrigt totalresultat	–	-18 939	–	-18 939
Årets totalresultat	–	-18 939	34 891	15 952
Överföring till reservfonden	32 757	–	-32 757	–
Anslag till Insatser för bygden	–	–	-4 000	-4 000
Utgående eget kapital 2015-12-31	526 637	216 451	34 891	777 979

<i>TSEK</i>	Reservfond	Fond för verkligt värde	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2016-01-01	526 637	216 451	34 891	777 979
Årets totalresultat				
Årets resultat	–	–	31 045	31 045
Årets övrigt totalresultat	–	55 806	–	55 806
Årets totalresultat	–	55 806	31 045	86 851
Överföring till reservfonden	31 391	–	-31 391	–
Anslag till Insatser för bygden	–	–	-3 500	-3 500
Utgående eget kapital 2016-12-31	558 028	272 257	31 045	861 330

Kassaflödesanalys (indirekt metod)

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		37 432	37 748
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Orealiserad del av nettoresultat av finansiella transaktioner		-826	1 777
Avskrivningar		2 102	1 401
Kreditförluster		3 365	5 564
Betald inkomstskatt		-6 600	-7 150
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		35 473	39 340
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning av utlåning till allmänheten		-386 092	-255 675
Ökning/minskning av värdepapper		102 294	-37 416
Ökning av inlåning från allmänheten		236 133	285 341
Förändring av övriga tillgångar		-11 164	-41 834
Förändring av övriga skulder		-2 140	-497
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-25 496	-10 741
Investeringsverksamheten			
Investering i finansiella tillgångar		-4 464	-3 778
Avyttring av materiella tillgångar		6	-
Förvärv av materiella tillgångar		-21 559	-20 316
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-26 017	-24 094
Finansieringsverksamheten			
Utbetalt anslag Insatser för bygden		-2 390	-1 899
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-2 390	-1 899
Årets kassaflöde		-53 903	-36 734
Likvida medel vid årets början		192 230	228 964
Likvida medel vid årets slut		138 327	192 230

TSEK	2016	2015
Följande delkomponenter ingår i likvida medel		
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	3 974	4 044
Utlåning till kreditinstitut	134 353	188 186
Summa enligt balansräkningen	138 327	192 230

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

Betalda räntor och erhållen utdelning som ingår i kassaflödet från den löpande verksamheten.

TSEK	2016	2015
Erhållen utdelning	17 280	18 179
Erhållen ränta	72 351	71 504
Erlagd ränta	7 766	13 018

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Uppgifter om sparbanken

Årsredovisningen avges per 31 december 2016 och avser Leksands Sparbank, organisationsnummer 583201-2529. Leksands Sparbank har sitt säte i Leksand. Besöksadressen till huvudkontoret är Sparbanksgatan 1, 793 31 Leksand.

Not 2 Väsentliga redovisningsprinciper

(a) Överensstämmelse med normgivning och lag

Sparbankens årsredovisning är upprättad enligt lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Sparbankerna tillämpar därigenom s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 1 mars 2017.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår.

(b) Värderingsgrunder vid upprättande av bankens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde (se not 32) eller när säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella instrument klassificerade som finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar som kan säljas.

(c) Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

(d) Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att sparbankens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådandeförhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av lagbegränsad IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not.

(e) Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. kommande räkenskapsår och framåt planeras inte att förtidstillämpas. Nedan beskrivs de förväntade effekterna på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS väntas få på bankens finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka bankens finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering från 2018. Banken planerar inte att förtidstillämpa IFRS 9. IFRS 9 innebär förändringar av hur finansiella tillgångar klassificeras och värderas, inför en nedskrivningsmodell som baseras på förväntade kreditförluster istället för inträffade förluster och förändringar av principer för säkringsredovisning bl a med syfte att förenkla och att öka samstämmigheten med bankens interna riskhanteringsstrategier. Utvärderingen av effekterna på bankens redovisning när IFRS 9 börjar tillämpas pågår. Beloppsmässiga effekter har ännu inte kunnat uppskattas, utan kommer att utkristalliseras vartefter implementeringsprojektet fortlöper under 2017. De bedömningar av effekter som beskrivs i det följande baseras på den information idag är känd eller uppskattad. Val avseende övergångsmetoder kommer att göras när analysen av IFRS 9 nått en fas som ger mer komplett underlag än för närvarande.

Bankens överskottslikviditet placeras i obligationer. Dessa redovisas i enlighet med IAS 39 som AFS tillgångar, vilket innebär att de redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Preliminärt bedöms att obligationerna innehåller i en blandad affärsmodell baserat på klassificeringen i enlighet med IFRS 9, vilket medför att redovisningen förväntas bli oförändrad. Banken har en långsiktig investering i aktier i Swedbank AB som för närvarande klassificeras som AFS och som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Detta innehav kommer i enlighet med IFRS 9 att fortsätta redovisas på detta sätt. Banken har ett innehav i onoterade aktier vars verkliga värde bedömts inte kunna beräknas tillförlitligt och idag redovisas till anskaffningsvärde. Tillämpningen av IFRS 9 kommer att medföra att detta innehav ska redovisas till ett beräknat verkligt värde. Effekten av denna ändring är svårbedömd, beräkning av ett verkligt värde har ännu inte gjorts.

De nya reglerna för nedskrivningar, baserat på förväntade kreditförluster, förväntas öka reserveringen för förluster på utlåning jämfört med tidigare reservering som baserats på inträffade förluster. Ett arbete med att ta fram modeller för reservering av förväntade kreditförluster pågår. Några beloppsmässiga bedömningar av effekten har ännu inte kunnat göras.

IFRS 16 Leases: Ny standard avseende redovisning av leasing. För leasetagare försvinner klassificeringen enligt IAS 17 i operationell och finansiell leasing och ersätts med en modell där tillgångar och skulder för alla leasingavtal ska redovisas i balansräkningen. Undantag för redovisning i balansräkningen finns för leasingkontrakt av mindre värde samt kontrakt som har en löptid på högst 12 månader. I resultaträkningen ska avskrivningar redovisas separat från räntekostnader hänförliga till leasingskulden. Det bedöms inte bli några stora förändringar för leasegivare utan reglerna i IAS 17 behålls i princip med undantag för tillkommande upplysningskrav. IFRS 16 ska tillämpas på räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Tidigare tillämpning är tillåten under förutsättning att även IFRS 15 tillämpas från samma tidpunkt. EU förväntas godkänna standarden under 2017.

(f) Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

(g) Ränteintäkter och räntekostnader, samt utdelning

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida in- och utbetalningar under den förväntade räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Ränteintäkter och räntekostnader inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan, transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran/skulden och det belopp som regleras vid förfall.

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden inklusive ränta på osäkra fordringar
- Räntor från finansiella tillgångar som klassificerats som tillgängliga för försäljning
- Räntor från finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde över resultaträkningen.

Utdelning från aktier och andelar redovisas i posten "Erhållna utdelningar" när rätten att erhålla betalning fastställs.

(h) Provisions- och avgiftsintäkter

En provisions- och avgiftsintäkt redovisas när (i) inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, (ii) det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna är förknippade med transaktionen kommer att tillfalla företaget, (iii) färdigställandegraden på balansdagen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och (iv) de utgifter som uppkommit och de utgifter som återstår för att slutföra tjänsteuppdraget kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkterna värderas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäktsredovisning redovisas enligt metoden successiv vinstavräkning vilket innebär att intäkterna som redovisas baseras på uppdragets eller tjänstens färdigställandegrad på balansdagen.

Sparbankerna erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på tre olika sätt enligt nedan:

(i) Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan

Provisioner och avgifter som är en integrerad del av effektivräntan, redovisas inte som provisionsintäkt utan som justering av effektivräntan på resultatraden ränteintäkter. Sådana avgifter utgörs främst av; uppläggningsavgifter för lån samt avgifter för tillhandahållande av kreditfacilitet eller annan typ av lånelöfte i det fall som det är sannolikt att kreditfaciliteten kommer att utnyttjas.

(ii) Provisioner och avgifter som är intjänade i takt med att tjänsterna löpande utförs

Till dessa avgifter hör främst avgifter för kreditfaciliteter eller annan typ av lånelöfte när det inte är sannolikt att faciliteten kommer att utnyttjas samt avgifter och provisioner för ställande av finansiell garanti. Dessa avgifter och provisioner periodiseras som intäkt över den period som tjänsten utförs. Till dessa avgifter hör också de ersättningar som sparbanken erhåller vid förmedling av lån till annan bank. Vid förmedling av lån till annan bank som också inbegriper ett ansvar för kreditförluster på de förmedlade lånen (dock maximerat till en viss andel av under året intjänad förmedlingsprovision) redovisas intäkten löpande netto efter avräkning för kreditförlust.

(iii) Provisioner och avgifter som är intjänade när en viss tjänst utförts

Till dessa avgifter och provisioner hör olika typer av provisioner för köp av värdepapper för kunds räkning, aviseringsavgifter, betal- och kreditkortsavgifter i de fall som tjänsten utförs över en period som inte sträcker sig över ett kvartalsbokslut. Dessa provisioner och avgifter som i allmänhet är relaterad till en utförd transaktion redovisas omedelbart som intäkt.

(i) Provisionskostnader

Här redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, t ex kostnader för clearing och bankgiro, depåavgifter och avgifter till UC. Transaktionskostnader som beaktas vid beräkning av den effektiva räntan redovisas ej här.

(j) Nettoresultat av finansiella transaktioner

Posten Nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. Nettoresultat av finansiella transaktioner består av:

- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som redovisas enligt fair value option.
- Realisationsresultat från avyttring av finansiella tillgångar och skulder
- Realisationsresultat från finansiella tillgångar som kan säljas

- Valutakursförändringar

(k) Allmänna administrationskostnader

Allmänna administrationskostnader omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter och andra sociala avgifter. Här redovisas också lokalkostnader, utbildnings-, IT, telekommunikations-, rese- och representationskostnader samt kassadifferenser.

(l) Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner omfattar avsättningar till och upplösningar av obeskattade reserver.

(m) Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Under Skatt på årets resultat redovisas aktuell skatt, uppskjuten skatt och skatt avseende tidigare år.

(n) Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas och redovisas i enlighet med reglerna i IAS 39 och ÅRKL.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, obligationsfordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuld- och egetkapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

(i) Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats.

Lånefordringar, inlåning och emitterade värdepapper samt efterställda skulder redovisas i balansräkningen på likviddagen. Länelöften redovisas inte i balansräkningen. En avsättning för lämnat länelöfte görs om löftet är oåterkalleligt och lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller när utlåningsräntan inte täcker företagets upplåningskostnader för att finansiera lånet.

Ett avstaköp eller en avstaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas och tas bort från rapporten över finansiell ställning på affärsdagen.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller vid en överföring av den finansiella tillgången och företaget i samband med detta överför i allt väsentligt samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. Ett byte mellan bolaget och en befintlig långivare eller mellan bolaget och en befintlig låntagare av skuldinstrument med villkor som i allt väsentligt är olika redovisas som en utsläckning av den gamla finansiella skulden respektive tillgången och redovisning av ett nytt finansiellt instrument.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

(ii) Klassificering och värdering

Finansiella instrument redovisas initialt till instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader förutom för derivat och de instrument som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen delvis utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades, men också utifrån de valmöjligheter som finns i IAS 39. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Inbäddade derivat

Huvudregeln är att inbäddade derivat separeras från värdekontraktet och redovisas på motsvarande sätt som övriga derivat som inte ingår i säkringsförhållanden. Inbäddade derivat separeras inte om dess ekonomiska egenskaper och risker är nära förknippade med värdekontraktets ekonomiska egenskaper och risker eller om det finansiella instrumentet i sin helhet värderas till verkligt värde. Vissa sammansatta kontrakt, det vill säga kontrakt som innehåller ett eller flera inbäddade derivat, klassificeras som en finansiell tillgång eller en finansiell skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen. Detta val innebär att hela det kombinerade avtalet värderas till verkligt värde och att värdeförändringarna löpande redovisas i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: dels finansiella tillgångar som utgör innehav för handelsändamål, dels andra finansiella tillgångar som sparbanken initialt valt att placera i denna kategori (enligt den s k Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. För finansiella instrument som innehåller handelsändamål redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i resultatposten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Sparbanken placerar i aktieindexobligationer, som innehåller både en räntebärande del och en derivatdel. Sparbanken har valt att klassificera aktieindexobligationer till verkligt värde via resultaträkningen med hänvisning till att de innehåller inbäddade derivat. Detta val innebär att hela instrumentet värderas till verkligt värde och att värdeförändringarna löpande redovisas i resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. I balansräkningen representeras dessa av balansposterna Utlåning till kreditinstitut, Utlåning till allmänheten samt Övriga tillgångar. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs. efter nedskrivningar av osäkra fordringar.

Investeringar som hålles till förfall

Investeringar som hålles till förfall är finansiella tillgångar som omfattar räntebärande värdepapper med fasta eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som sparbanken har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha till förfall. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som sparbanken initialt valt att klassificera i denna kategori. Innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag eller joint ventures redovisas här. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med periodens värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent av eget kapital, dock ej värdeförändringar som beror på nedskrivningar (se redovisningsprinciper) eller på valutakursdifferenser på monetära poster vilka redovisas i resultaträkningen. Vidare redovisas ränta på räntebärande instrument i enlighet med effektivräntemetoden i resultaträkningen likaså utdelning på aktier. För dessa instrument kommer eventuella transaktionskostnader ingå i anskaffningsvärdet vid redovisningen för första tillfället och därefter ingå vid löpande värdering till verkligt värde att ingå i fond för verkligt värde till dess att instrumentet förfaller eller avyttras. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Upplåning, inlåning samt övriga finansiella skulder, t ex leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

(iii) Finansiella garantier

Sparbankens garantiavtal innebär att sparbanken har ett åtagande att ersätta innehavaren när innehavaren gör en förlust på grund av att specifik gäldenär inte fullgjort sina betalningar vid förfall till innehavaren i enlighet med ursprungliga eller ändrade avtalsvillkor.

(o) Lånelöften

Med lånelöfte avses i detta sammanhang dels (i) en ensidig utfästelse från sparbanken att ge ut ett lån med på förhand bestämda villkor (t ex ränta) där låntagaren kan välja om han/hon vill ha lånet eller inte och dels (ii) ett avtal där både sparbanken och låntagaren är bundna vid avtalsvillkoren i ett låneavtal som börjar löpa vid en tidpunkt i framtiden. För av sparbanken lämnade lånelöften gäller att (a) att det inte kan regleras netto, (b) sparbanken har inte som praxis att sälja lånen när de lämnats enligt lånelöften och (c) låneräntan är inte lägre än marknadsräntan då lånelöftet lämnas. I det fall som lånelöftet lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller där utlåningsräntan inte täcker långivarens upplåningskostnader redovisar sparbanken en avsättning beräknad som det diskonterade värdet av framtida förväntade betalningar om detta belopp är större än det periodiserade värdet av eventuellt mottagna avgifter för det lämnade lånelöftet.

(p) Derivat och säkringsredovisning

Sparbankens derivatinstrument har anskaffats för att säkra de risker för ränte- och valutakursexponeringar som sparbanken är utsatt för. För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Säkringsredovisning får bara tillämpas om säkringsrelationen kan förväntas vara mycket effektiv och i efterhand ha haft en effektivitet som ligger inom spannet 80-125%. I de fall förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre är uppfyllda redovisas derivatinstrumentet till verkligt värde med värdet förändringen via resultaträkningen.

(q) Metoder för bestämning av verkligt värde*(i) Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad*

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärs-mässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är noterade på en aktiv marknad.

(ii) Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument; räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), aktier (när kursnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), andra räntebärande tillgångar och skulder samt derivatinstrument (OTC-derivat). De tillämpade värderingsmodellerna kalibreras så att verkligt värde vid första redovisningen uppgår till transaktionspriset och förändring i verkligt värde redovisas sedan löpande utifrån de förändringar som inträffat i de underliggande marknadsriskparametrarna.

Aktier och räntebärande värdepapper

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas (i) med referens till finansiella instrument som i allt väsentligt är likadana eller till nyligen genomförda transaktioner i samma finansiella instrument alternativt om sådana uppgifter inte finns tillgängliga till (ii) framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningens bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Innehav i onoterade aktier redovisas till anskaffningsvärde i de fall när ett tillförlitligt verkligt värde ej kan fastställas.

(r) Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument*(i) Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar*

Vid varje rapporttillfälle utvärderar sparbanken om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisas för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen med tillgångar. Objektiva belägg för att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar har ett nedskrivningsbehov innefattar observerbara uppgifter som kommer tillgångens innehavare till del angående följande förlusthändelser:

- betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller gäldenär,
- ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp,
- beviljande av långivaren, av ekonomiska eller juridiska skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, av en eftergift som långivaren annars inte hade övervägt,
- det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion,
- upphörande av en aktiv marknad för tillgången i fråga på grund av finansiella svårigheter, eller

Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.

Finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

Sparbanken utvärderar om ett nedskrivningsbehov finns och om en kreditförlust ska redovisas på individuell basis för alla lån som är väsentliga. Sparbankens gräns för väsentlighet har för detta ändamål satts till 50 tkr.

Någon gruppereservering görs ej i sparbanken.

En nedskrivning (kreditförlust) beräknas som mellanskillnaden mellan det diskonterade nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden (inklusive kassaflöden från eventuellt i anspråkstagande av pant, även när i anspråkstagande inte är sannolikt), diskonterade med lånets ursprungliga effektivränta och lånets redovisade värde. Nedskrivningen redovisas som en kreditförlust i resultaträkningen.

För osäkra lånefordringar där det redovisade värdet efter nedskrivningar beräknas som det sammanlagda diskonterade värdet av framtida kassaflöden, redovisas förändringen av det nedskrivna beloppet som ränta till den del som ökningen inte beror på om ny bedömning av de förväntade kassaflödena. Vid en förändrad bedömning av förväntade framtida kassaflöden från ett osäkert lån mellan två bedömningstillfällen skall däremot denna förändring redovisas som kreditförlust eller återvinning.

För lån där en omförhandling av de ursprungliga lånevillkoren görs till följd att låntagaren har finansiella svårigheter redovisas som en kreditförlust om det diskonterade nuvärdet av kassaflödena enligt de omförhandlade lånevillkoren diskonterade med lånets ursprungliga effektivränta är lägre än redovisat värde på lånet. Om lånet efter omstrukturering förväntas återbetalas i enlighet med de omförhandlade villkoren så klassificeras lånet inte längre som osäkert.

Som objektiva belägg på att nedskrivningsbehov föreligger och att lånet är klassat som osäkert räknar sparbanken i allmänhet betalningar som är mer än 60 dagar försenade. Andra objektiva belägg kan vara information om betydande finansiella svårigheter som kommit sparbanken till kännedom genom analys av finansiella rapporter, inkomstdeklarationer eller på annat sätt i den löpande utvärderingen av kundens kreditvärdighet som ingår som en integrerad del i sparbankens system och rutiner för att hantera kreditrisk. Eftergifter till sparbankens låntagare som görs på grund av att låntagaren har finansiella svårigheter kan också utgöra objektiva belägg om att lånet är osäkert.

Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar tillhörande kategorierna investeringar som hålles till förfall och lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Kategorin finansiella tillgångar som kan säljas

Egetkapitalinstrument som klassificerats som en finansiell tillgång som kan säljas, anses ha ett nedskrivningsbehov och skrivs ner om det verkliga värdet understiger anskaffningsvärdet med ett betydande belopp, eller när värdenedgången varit utdragen. Sparbanken betraktar en värdenedgång större än 20% som betydande, och en period om minst 9 månader som utdragen.

Nedskrivningar på finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

(ii) Återföring av nedskrivningar

Finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. En nedskrivning på en lånefordran återförs om låntagaren förväntas fullfölja alla kontraktuella betalningar i enlighet med ursprungliga eller omstrukturerade lånevillkor. Återföring av nedskrivningar på lån (kreditförluster) redovisas som en minskning av kreditförluster och specificeras särskilt i not.

Nedskrivningar av investeringar som hålles till förfall eller lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Kategorin finansiella tillgångar som kan säljas

Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som är klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, vilka tidigare redovisats i resultaträkningen återförs ej via resultaträkningen, utan i övrigt totalresultat. Det nedskrivna värdet är det värde från vilket efterföljande omvärderingar görs, vilka redovisas i övrigt totalresultat. Nedskrivningar av räntebärande instrument, klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, återförs över resultaträkningen om det verkliga värdet ökar och ökningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter det att nedskrivningen gjordes.

Finansiella tillgångar som redovisas till anskaffningsvärde

En nedskrivning av en finansiell tillgång som redovisats till anskaffningsvärde återförs inte förrän instrumentet avyttras även om ett nedskrivningsbehov inte längre föreligger.

(iii) Bortskrivningar av lånefordringar

Lånefordringar som klassificerats som osäkra skrivs bort från balansräkningen när kreditförlusten anses vara konstaterad vilket är när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden Kreditförluster netto.

(s) Materiella tillgångar*(i) Ägda tillgångar*

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma sparbanken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

(ii) Leasade tillgångar

Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsföres linjärt över leasingperioden.

(iii) Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsföres i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

(iv) Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av.

Beräknade nyttjandeperioder;

- byggnader, rörelsefastigheter	se nedan
- inventarier, verktyg och installationer	5 - 20 år

Rörelsefastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 10-100 år på dessa komponenter. På merparten av innehavet är den redovisningsmässiga skillnaden mellan att tillämpa olika avskrivningsperioder för fastigheternas beståndsdelar i förhållande till avskrivning enligt tidigare redovisningsregler emellertid försumbar. Majoriteten av komponenter skrivs därför av på 50 år men enstaka komponenter skrivs av på 20 år. Avskrivningen överensstämmer med det skatterättsliga avdraget.

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

(t) Nedskrivningar av materiella tillgångar*(i) Nedskrivningsprövning*

De redovisade värdena för sparbankens tillgångar prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas enligt IAS 36 tillgångens återvinningsvärde. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden - en så kallad kassagenererande enhet.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

(ii) Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

(u) Ersättningar till anställda*(i) Ersättningar efter avslutad anställning*

Pensionering genom försäkring

Sparbankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Sparinstitutens Pensionskassa (SPK). Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

En förmånsbestämd pensionsplan definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan. Pensionsplanen för sparbankens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Sparbanken har dock gjort bedömningen att UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecta är tillämplig även för sparbankens pensionsplan hos SPK. Sparbanken saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Sparbankens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt sparbanken under en period. Premier betalas till SPK baserat på aktuell lön. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av not 10.

(ii) Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkt när sparbanken inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när sparbanken redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningar som inte förväntas regleras inom tolv månader redovisas till dess nuvärde.

(v) Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

(x) Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

Upplysningar om eventualförpliktelser lämnas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Not 3 Finansiella risker

I sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i sparbanken, fastställt policies och instruktioner för kreditgivning och den övriga finansverksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som sparbanken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar (limiter) och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte överskrids. Riskpolicies och riskhanteringssystem går igenom regelbundet för att kontrollera att dessa är korrekta och t ex återspeglar gällande marknadsvillkor samt produkter och tjänster som erbjuds. Genom utbildning och tydliga processer skapar sparbanken förutsättningar för en god riskkontroll, där varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar.

I sparbanken finns en samlad funktion för självständig riskkontroll direkt underställd verkställande direktören vars uppgift är att analysera utvecklingen av riskerna samt vid behov föreslå ändringar i styrdokument och processer.

Kreditrisk

Med kredit-/motpartsrisik avses risken att sparbanken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som sparbanken tar på sig när sparbanken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin. Till denna risk räknas också den risk som sparbanken har i förmedlade lån till Swedbank Hypotek. I detta sistnämnda fall är emellertid förlustrisken begränsad till under året intjänad förmedlingsprovision. Den bakomliggande transaktionen kan avse en kredit, en garanti, ett värdepapper eller ett derivatinstrument.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för sparbankens kreditriskexponering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika kreditdelegationer. Kreditdelegationerna rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens kreditgivning präglas av högt uppställda mål med avseende på etik, kvalitet och kontroll. En genomgående princip är bl a att alla kreditbeslut i sparbanken normalt fattas av minst två personer. Kreditrisken utgör sparbankens största riskexponering och utvecklingen av kreditförlusterna följs både noggrant och kontinuerligt. Utvecklingen av kreditförlustnivån finns under Fem år i sammandrag.

Den avgörande bedömningsgrunden för sparbankens kreditgivning, som utifrån låntagarnas hemvist är geografiskt hänförliga till sparbankens verksamhetsområde, är låntagarnas återbetalningsförmåga. För att ytterligare minska risken är merparten av sparbankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter och andra bankmässiga säkerheter. Sparbanken strävar efter en god riskspridning. För att begränsa kredit- och motpartsrisker i sparbankens värdepappersportfölj tillåts endast placeringar inom vissa beloppsmässiga ramar och endast i värdepapper med hög kreditvärdighet.

Större kreditengagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) omprövas minst en gång årligen i behörig kreditbeviljande instans. För större företagsengagemang tillämpas riskklassificering i samband med nybeviljning av kredit och i samband med den årliga omprövningen. Riskklassificeringssystemet innebär att krediterna klassificeras i olika riskklasser beroende på risken för obestånd och risken vid ett eventuellt obestånd.

Sparbankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oreglerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande kravärenden. Övervakningen sker med stöd av ett särskilt kravsystem som med automatik bevakar och påminner om när kravåtgärd är erforderlig.

Sparbankens kreditriskexponering brutto och netto samt koncentrationer med avseende på motparter samt lånefordringar per kategori av låntagare visas i tabeller nedan.

Kreditriskexponering, brutto och netto 2016	Kreditrisk- exponering (före ned- skrivning)	Nedskrivning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering m hänsyn till säkerheter	lanspråktagna säkerheter
Krediter¹ mot säkerhet av:						
Statlig och kommunal borgen ²	5 046	–	5 046	5 046	–	–
Pantbrev i villa- och fritids-fastigheter ³	1 752 652	–	1 752 652	1 734 352	18 300	–
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	147 195	47	147 148	133 765	13 383	–
Pantbrev i jordbruksfastigheter	242 503	324	242 179	240 357	1 822	–
Pantbrev i andra näringsfastigheter	509 471	7 828	501 643	490 503	11 140	–
Företagsinteckning	236 965	1 671	235 294	227 232	8 062	–
Övriga ⁵	229 256	5 424	223 832	13 035	210 797	–
varav: kreditinstitut	7 102	–	7 102	7 102	–	–
Summa	3 123 088	15 294	3 107 794	2 844 290	263 504	–
Värdepapper						
Statspapper och andra offentliga organ						
- AAA ⁶	36 245	–	36 245	–	36 245	–
- AA	10 029	–	10 029	–	10 029	–
Andra emittenter						
- AAA	148 580	–	148 580	–	148 580	–
- A	120 754	–	120 754	–	120 754	–
- BBB eller lägre	47 062	–	47 062	–	47 062	–
- utan rating	242 348	–	242 348	–	242 348	–
Summa	605 018	–	605 018	–	605 018	–
Övrigt						
Åtaganden	265 075	–	265 075	–	265 075	–
Utställda lånelöften	104 083	–	104 083	–	104 083	–
Utställda finansiella garantier	12 601	–	12 601	12 601	–	–
Summa	381 759	–	381 759	12 601	369 158	–
Total kreditriskexponering	4 109 865	15 294	4 094 571	2 856 891	1 237 680	–

Kreditrisexponering, brutto och netto 2015	Kreditris-exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning/Avsättning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditris-exponering m hänsyn till säkerheter	lanspraktagna säkerheter
Krediter¹ mot säkerhet av:						
Statlig och kommunal borgen ²	5 623	–	5 623	5 623	–	–
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	1 411 374	–	1 411 374	1 389 817	21 557	–
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	139 258	–	139 258	125 816	13 442	–
Pantbrev i jordbruksfastigheter	205 017	–	205 017	202 767	2 250	–
Pantbrev i andra näringsfastigheter	482 615	7 782	474 833	468 233	6 600	–
Företagsinteckning	256 452	3 092	253 360	240 589	12 771	–
Övriga ⁵	228 569	1 880	226 689	11 029	215 660	–
varav: kreditinstitut	4 483	–	4 483	4 483	–	–
Summa	2 728 908	12 754	2 716 154	2 443 874	272 280	–
Värdepapper						
Statspapper, offentliga organ						
- AAA ⁶	35 943	–	35 943	–	35 943	–
- AA	9 992	–	9 992	–	9 992	–
Andra emittenter						
- AAA	142 746	–	142 746	–	142 746	–
- A	258 945	–	258 945	–	258 945	–
- BBB eller lägre	56 281	–	56 281	–	56 281	–
- utan rating	200 368	–	200 368	–	200 368	–
Summa	704 275	–	704 275	–	704 275	–
Övrigt						
Åtaganden	258 803	–	258 803	–	258 803	–
Utställda lånelöften	110 317	–	110 317	–	110 317	–
Utställda finansiella garantier	23 329	–	23 329	23 329	–	–
Summa	392 449	–	392 449	23 329	369 120	–
Total kreditrisexponering	3 825 632	12 754	3 812 878	2 467 203	1 345 675	–

¹ Med kredit avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför balansräkningen, exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² inklusive krediter till stat och kommun

³ inklusive bostadsrätter

⁴ inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

⁶ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's rating

Lånefordringar per kategori av låntagare

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Lånefordringar, brutto		
- företagssektor	981 551	996 842
- hushållssektor	2 116 147	1 716 404
varav enskilda företagare	690 611	615 923
- övriga	1 532	717
Summa	3 099 230	2 713 963
varav:		
Oreglerade lånefordringar som ingår i osäkra lånefordringar	9 634	5 002
- företagssektor	6 027	1 238
- hushållssektor	3 607	3 764
Osäkra lånefordringar	30 072	29 554
- företagssektor	29 128	28 512
- hushållssektor	944	1 042
Avgår:		
Specifika nedskrivningar för individuellt värderade fordringar	15 294	12 754
- företagssektor	14 048	11 851
- hushållssektor	1 246	903
Lånefordringar, nettoredovisat värde		
- företagssektor	967 503	984 991
- hushållssektor	2 114 901	1 715 501
varav enskilda företagare	690 111	615 431
- övriga	1 532	717
Summa	3 083 936	2 701 209

Definitioner:

Oreglerad fordran är fordran för vilken räntor, amorteringar och övertrasseringar är förfallna till betalning sedan mer än 60 dagar.

Osäker fordran är en fordran för vilken det är sannolikt att betalningarna inte fullföljs enligt kontraktsvillkoren och för vilken säkerhetens värde ej med betryggande marginal täcker både kapitalbelopp och räntor, inklusive ersättning för eventuella förseningar.

Kreditkvalité

Sparbanken följer årligen upp och rapporterar kreditgivningen på företagsengagemang enligt särskilda riktlinjer för att säkerställa kreditkvaliteten i sparbanken. Ett centraliserat scoringverktyg är inbyggt i kreditberedningssystemet för att bedöma kvaliteten i engagemangen. Med hjälp av scoringverktyget är bankens företagsutlåning fördelad enligt parametrarna Risk för obestånd och Risk vid obestånd. Scoringverktyget tar hänsyn till företagens nyckeltal, extern skötsamhet (UC) samt intern skötsamhet. För privata engagemang används ett scoringssystem anpassat för att säkerställa kvaliteten på nybeviljade krediter till privatpersoner. Både internt samt externt beteende vägs ihop för att få fram ett risktal. Scoringssystemet för både privat och företag används även av Swedbank samt andra sparbanker.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att sparbanken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med sina finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrad intjäningsförmåga till följd av att sparbankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider.

Sparbankens riskhantering fokuserar här på att skapa likviditetsresurser och på portföljstrukturer. Det innebär att placeringar endast görs i likvida värdepapper, d v s värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarios.

Sparbankens likviditetsberedskap i form av dagslåneräkning, värdepappersportfölj och kreditlimiter hos Swedbank får lägst uppgå till 10% av inlåningen från allmänheten, vid årsskiftet var denna likviditetsberedskap 23% (fg år 29%). Dessutom ska förhållandet mellan utlåning och inlåning inte överstiga 100, vid årsskiftet var detta tal 89 (83).

Sparbankens likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan.

Även den kassaflödesanalys, som finns intagen på annat ställe i årsredovisningen, belyser sparbankens likviditetssituation.

**Löptidsinformation
2016**

Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde) samt förväntad tidpunkt för återvinning
Tillgångar

	Odiskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid						Summa nominella kassaflöden
	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	
Kassa	3 974	–	–	–	–	–	3 974
Statsskuldförbindelser m m	–	–	10 029	36 245	–	–	46 274
Utlåning till kreditinstitut	134 713	–	–	–	–	–	134 713
Utlåning till allmänheten	129 781	50 025	185 429	590 204	2 128 497	–	3 083 936
Obligationer mm	–	–	25 085	480 710	52 949	–	558 744
Övriga tillgångar	52 692	–	–	–	–	474 284	526 976
Summa tillgångar	321 160	50 025	220 543	1 107 159	2 181 446	474 284	4 354 617
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	360	–	–	–	–	–	360
Inlåning fr allmänheten	3 045 026	222 333	196 743	11 449	–	–	3 475 551
Övr. skulder o eget kapital	–	–	–	–	–	878 706	878 706
S:a skulder o eget kapital	3 045 386	222 333	196 743	11 449	–	878 706	4 354 617
Total skillnad	-2 724 226	-172 308	23 800	1 095 710	2 181 446	-404 422	–

**Löptidsinformation
2015**

Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde) samt förväntad tidpunkt för återvinning
Tillgångar

	Odiskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid						Summa nominella kassaflöden
	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	
Kassa	4 044	–	–	–	–	–	4 044
Statsskuldförbindelser mm	–	–	–	45 935	–	–	45 935
Utlåning till kreditinstitut	188 188	–	–	–	–	–	188 188
Utlåning till allmänheten	129 939	59 575	134 518	539 697	1 837 480	–	2 701 209
Obligationer mm	–	10 002	94 513	545 073	8 752	–	658 340
Övriga tillgångar	37 984	–	–	–	–	400 106	438 090
Summa tillgångar	360 155	69 577	229 031	1 130 705	1 846 232	400 106	4 035 806
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	2	–	–	–	–	–	2
Inlåning fr allmänheten	2 751 139	239 313	223 252	15 787	–	9 927	3 239 418
Övr. skulder o eget kapital	–	–	–	–	–	796 386	796 386
Summa skulder och eget kapital	2 751 141	239 313	223 252	15 787	–	806 313	4 035 806
Total skillnad	-2 390 986	-169 736	5 779	1 114 918	1 846 232	-406 207	–

Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisker: valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna ränterisker, valutarisker och aktiekursrisker (prisrisk). I sparbankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisken de övervägande marknadsriskerna.

Ränterisk definieras som risken för att marknadsvärdet på sparbankens fastförräntande tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk, eller prisrisk, ökar med åtagandets löptid. En annan form av ränterisk är inkomstrisken, d v s risken för att räntenettet försämrars i ett förändrat ränteläge genom att räntebindningstiden är olika för tillgångar och skulder.

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska faktorer.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prisrisk, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindingstiden. Långa räntebindingstider motverkar kassaflödesrisken men ökar prisrisken. Kortare räntebindingstider motverkar prisrisken men ökar kassaflödesrisken.

I enlighet med sparbankens riskpolicy kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Beträffande ränteriskerna innebär detta t ex att räntebindingstiderna på sparbankens räntebärande placeringar måste hålla sig inom vissa tids- och beloppsmässiga ramar.

Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är en sk gap-analys, som återfinns nedan, som visar räntebindingstiderna för sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen. Analysen visar att vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet minskar/ökar räntenettet för kommande 12-månadersperiod med 927 tkr (fg år 1 451 tkr).

Hantering av sparbankens räntexponering är centraliserad, vilket innebär att den centrala finansfunktionen ansvarar för att identifiera och hantera denna exponering.

Enligt finanspolicyen är målsättningen för sparbankens räntebundna exponeringar att den genomsnittliga räntebindingstiden/durationen inte ska överstiga 3 år. Per den 31 december 2016 var räntebindingstiden 1,00 år (fg år 0,80 år).

2016

Räntebindingstider för tillgångar och skulder - Räntexponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	-	-	-	-	-	-	-	3 974	3 974
Statsskuldförbindelser	-	46 274	-	-	-	-	-	-	46 274
Utlåning till kreditinstitut	134 713	-	-	-	-	-	-	-	134 713
Utlåning till allmänheten	1 973 230	935 663	14 722	28 335	122 356	9 630	-	-	3 083 936
Obligationer mm	135 548	329 069	-	-	10 456	30 722	52 949	-	558 744
Övriga tillgångar	52 692	-	-	-	-	-	-	474 284	526 976
Summa	2 296 183	1 311 006	14 722	28 335	132 812	40 352	52 949	478 258	4 354 617
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	360	-	-	-	-	-	-	-	360
Inlåning från allmänheten	3 103 027	149 008	179 383	25 082	9 864	2 970	-	6 217	3 475 551
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-	-	16 478	16 478
Eget kapital	-	-	-	-	-	-	-	862 228	862 228
S:a skulder o eget kapital	3 103 387	149 008	179 383	25 082	9 864	2 970	-	884 923	4 354 617
Diff tillgångar o skulder	-807 204	1 161 998	-164 661	3 253	122 948	37 382	52 949	-406 665	
Kumulativ exponering	-807 204	354 794	190 133	193 386	316 334	353 716	406 665	-	

2015

Räntebindingstider för tillgångar och skulder - Räntexponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	-	-	-	-	-	-	-	4 044	4 044
Statsskuldförbindelser	-	45 935	-	-	-	-	-	-	45 935
Utlåning till kreditinstitut	188 188	-	-	-	-	-	-	-	188 188
Utlåning till allmänheten	1 687 544	856 614	3 710	-	143 671	9 670	-	-	2 701 209
Obligationer mm	184 561	425 041	-	-	-	39 986	8 752	-	658 340
Övriga tillgångar	37 984	-	-	-	-	-	-	400 106	438 090
Summa	2 098 277	1 327 590	3 710	-	143 671	49 656	8 752	404 150	4 035 806
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Inlåning från allmänheten	2 807 508	179 162	206 062	23 087	13 572	3 090	-	6 937	3 239 418
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-	-	17 509	17 509
Eget kapital	-	-	-	-	-	-	-	778 877	778 877
Summa skulder och eget kapital	2 807 510	179 162	206 062	23 087	13 572	3 090	-	803 323	4 035 806
Diff tillgångar o skulder	-709 233	1 148 428	-202 352	-23 087	130 099	46 566	8 752	-399 173	
Kumulativ exponering	-709 233	439 195	236 843	213 756	343 855	390 421	399 173	-	

Räntenettorisik; genomslag på räntenettet under kommande tolv månadersperiod vid en ränteuppgång eller nedgång på 1 procentenhet på balansdagen utgör 927 tkr (1 451 tkr), givet de räntebärande tillgångar och skulder som finns per balansdagen.

Valutarisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i valutakurser. Sparbankens valutarisk hanteras i LUS-systemet där valutarisken elimineras.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till det aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

För sparbanken är innehavet i Swedbank AB den största aktiekursrisken där värdeförändringar på aktien bokförs mot övrigt totalresultat/fond för verkligt värde (se även redovisningsprinciper). En kursförändring på Swedbanks aktiekurs med 1 krona påverkar fond för verkligt värde med 1 610 tkr utifrån nuvarande aktieinnehav.

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroende- mässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken. De operativa riskerna motverkas genom intern kontroll. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i sparbanken, som bl a omfattar

- kravet på att det skall finnas ändamålsenliga rutiner och instruktioner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,
- IT-stöd i form av ekonomi-, kredit och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att bli a tillgodose ledningens krav på information om exempelvis riskexponering,
- informationsssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda sparbankens och kundernas tillgångar.

Not 4 Räntenetto

TSEK	2016	2015
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut	7	129
Utlåning till allmänheten	66 744	64 933
Räntebärande värdepapper	5 380	5 676
Övriga	397	42
Summa	72 528	70 780
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-428	-2
Inlåning från allmänheten	-6 235	-8 391
varav kostnad för insättningsgaranti	-2 538	-2 502
Övriga	-205	-1 182
Summa	-6 868	-9 575
Summa räntenetto	65 660	61 205
Räntemarginal (Totala ränteintäkter i % av medelomslutning (MO) minus totala räntekostnader i % av MO exkl. genomsnittligt eget kapital och obeskattade reserver)	1,53	1,51
Placeringsmarginal (Räntenetto i % av MO)	1,56	1,57

Not 5 Erhållna utdelningar

TSEK	2016	2015
Swedbank AB (publ)	17 227	18 103
Övriga aktier	53	76
Summa	17 280	18 179

Not 6 Provisionsintäkter

TSEK	2016	2015
Betalningsförmedlingsprovisioner	5 763	5 907
Utlåningsprovisioner	7 951	7 984
Inlåningsprovisioner	3 241	1 998
Provisioner avseende utställda finansiella garantier	509	172
Värdepappersprovisioner	12 037	13 255
Avgifter från kredit- och betalkort	2 033	2 053
Övriga provisioner	6 934	6 628
Summa	38 468	37 997

Not 7 Provisionskostnader

TSEK	2016	2015
Betalningsförmedlingsprovisioner	-3 569	-3 086
Värdepappersprovisioner	-1 317	-1 472
Övriga provisioner	-692	-744
Summa	-5 578	-5 302

Not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner

TSEK	2016	2015
Aktier/andelar	806	-529
Räntebärande värdepapper	1 860	-435
Valutakursförändringar	83	52
Summa	2 749	-912
Nettovinst/nettoförlust uppdelat per värderingskategori		
Övriga finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	2 666	-964
Valutakursförändringar	83	52
Summa	2 749	-912

Not 9 Övriga rörelseintäkter

TSEK	2016	2015
Intäkter från rörelsefastigheter	705	835
Övriga rörelseintäkter	362	343
Summa	1 067	1 178

Not 10 Allmänna administrationskostnader

TSEK	2016	2015
Personalkostnader		
Löner och arvoden	-24 565	-23 582
Sociala avgifter	-8 773	-8 240
Kostnad för pensionspremier	-3 918	-3 544
Avsättning till vinstandelsstiftelse, inkl. löneskatt	-600	-
Övriga personalkostnader	-2 568	-3 253
Summa personalkostnader	-40 424	-38 619
Övriga administrationskostnader		
Hyror och andra lokalkostnader	-1 155	-1 186
IT-kostnader	-10 144	-9 428
Konsulttjänster	-3 857	-3 948
Inhyrd personal	-	-118
Revision	-1 088	-1 131
Porto och telefon	-633	-737
Fastighetskostnader	-9 496	-2 239
Övriga	-2 954	-2 500
Summa övriga administrationskostnader	-29 327	-21 287
Summa	-69 751	-59 906

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

TSEK	2016		2015	
	Ledande befattningshavare	Övriga anställda	Ledande befattningshavare	Övriga anställda
Löner	3 100	21 465	2 534	21 048
Sociala kostnader	974	7 799	821	7 419
Summa	4 074	29 264	3 355	28 467

Ledande befattningshavares ersättningar

Med ledande befattningshavare avses styrelsen, VD och stf VD.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till VD och ledamöter i ledningsgrupp fastställs av styrelsens särskilt ansvariga ledamöter enligt fastställd ersättningspolicy.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast arvode och sammanträdesarvode enligt sparbanksstämans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller fast styrelsearvode. Ersättning till VD och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension.

Med övrig bankledning avses de 5 personer som tillsammans med VD och stf VD utgör sparbankens ledningsgrupp.

Ersättning till VD för 2016 har beslutats av styrelsen.

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

TSEK	2016				Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa	Pensionsförpliktelse
	Grundlön / styrelsearvode	Mötesarvode	Övriga förmåner	Pensionskostnad				
Styrelsens ordförande Lars Åke Larsson	130	131	-	-	-	-	261	-
Styrelseledamot Anders Nygårdh	44	85	-	-	-	-	129	-
Styrelseledamot Anna Franzon	36	42	-	-	-	-	78	-
Styrelseledamot Jan Skarner	36	42	-	-	-	-	78	-
Styrelseledamot Maria Werpers Dahl	36	35	-	-	-	-	71	-
Styrelseledamot Håkan Dorm	36	50	1	-	-	-	87	-
Styrelseledamot Johan Matz	36	32	-	-	-	-	68	-
VD Bo Liljegren	1 459	-	73	483	-	-	2 015	-
Stf VD Micael Enocsson	870	-	7	445	-	-	1 322	-
Övrig bankledning (5 personer)	3 394	-	105	628	50	-	4 177	-
Summa	6 077	417	186	1 556	50	-	8 286	-

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

TSEK	2015				Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa	Pensionsförpliktelse
	Grundlön / styrelsearvode	Mötesarvode	Övriga förmåner	Pensionskostnad				
Styrelsens ordförande Lars Åke Larsson	80	146	-	-	-	-	226	-
Styrelseledamot Anders Nygårdh	33	80	-	-	-	-	113	-
Styrelseledamot Anna Franzon	22	50	-	-	-	-	72	-
Styrelseledamot Birgitta Hedlund	22	34	-	-	-	-	56	-
Styrelseledamot Lars Wallén	-	17	-	-	-	-	17	-
Styrelseledamot Maria Werpers Dahl	22	50	-	-	-	-	72	-
Styrelseledamot Håkan Dorm	22	23	-	-	-	-	45	-
Styrelseledamot Johan Matz	22	31	-	-	-	-	53	-
VD Bo Liljegren	1 403	-	76	483	-	-	1 962	-
Stf VD Micael Enocsson	477	-	11	142	-	-	630	-
Övrig bankledning (5 personer)	3 390	-	143	724	-	-	4 257	-
Summa	5 493	431	230	1 349	-	-	7 503	-

Rörlig ersättning

Avsättning till vinstandelsstiftelse sker på samma villkor för övrig bankledning, ej VD och stf VD, som för övriga medarbetare. Den rörliga ersättningen utgör en liten del av total ersättning och bedöms inte utgöra någon risk för sparbanken. Övriga förmåner avser tjänstebil och ränteförmån.

Avsättning till vinstandelsstiftelse har under året skett med totalt 600 tkr (0 tkr) inklusive löneskatt fördelat på 59 personer motsvarande ca 47 heltidsanställda med 10 tkr exklusive löneskatt per heltidsanställd.

Pensioner

VD:s pensionsförmån utgörs av en löpande premiebetaling som motsvarar 35% av för var tid aktuell lön.

Avgångsvederlag

I det fall Leksands Sparbank säger upp VD:s anställningsavtal och VD därigenom skiljs från sin tjänst i sparbanken, ska sparbanken förutom lön under uppsägningstiden, 12 månader, även utbetala ett kontant avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner. Avgångsvederlaget ska vara pensionsgrundande men ej semesterlönegrundande. Vid egen uppsägning har VD 6 månaders uppsägningstid.

Lån till ledande befattningshavare

TSEK	2016	2015
Verkställande direktör och vice verkställande direktör (ställföreträdande för verkställande direktör)	987	999
Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter	10 317	9 585
Summa	11 304	10 584

Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från 1 218 tkr (795 tkr) i krediter utan säkerhet.

Lånevillkoren överensstämmer med dem som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig personal.

Offentliggörande av uppgifter om ersättning

Upplysningar om ersättningar som ska lämnas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2011:1 5 kap. lämnas på sparbankens hemsida, www.leksandssparbank.se

Medelantalet anställda

	2016	2015
Sparbanken		
- varav kvinnor	28	29
- varav män	19	18
Totalt	47	47

Könsfördelning i ledningen

Styrelsen		
Antal kvinnor	2	3
Antal män	6	6
Övriga ledande befattningshavare inkl verkställande direktören		
Antal kvinnor	2	3
Antal män	5	4

Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Öhrlings PWC AB		
Revisionsuppdrag	568	580

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på sparbankens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 11 Övriga rörelsekostnader

TSEK	2016	2015
Avgifter till centrala organisationer	-1 013	-1 098
Försäkringskostnader	-555	-593
Säkerhetskostnader	-1 896	-1 917
Marknadsföringskostnader	-3 661	-4 039
Övriga rörelsekostnader	-139	-137
Summa	-7 264	-7 784

Not 12 Kreditförluster, netto

TSEK	2016	2015
Specifik nedskrivning för individuellt värderade lånefordringar		
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	-824	-6 654
Återförda tidigare nedskriv. för kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	491	5 875
Årets nedskrivning för kreditförluster	-4 399	-5 574
Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster	268	58
Återförda ej längre erforderliga nedskrivningar för kreditförluster	1 367	789
Årets nettokostnad för kreditförluster	-3 097	-5 506

Not 13 Bokslutsdispositioner

TSEK	2016	2015
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan	-	-12
Summa	-	-12

Not 14 Skatter**Redovisat i rapporten över resultat och övrigt totalresultat/rapport över resultat**

TSEK	2016	2015
Aktuell skattekostnad		
Årets skattekostnad	-4 474	-2 845
Summa	-4 474	-2 845
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat		
Årets skattekostnad	-664	-
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-1 249	-
	-1 913	-
Totalt redovisad skattekostnad	-6 387	-2 845

Avstämning av effektiv skatt

TSEK	2016		2015	
Resultat före skatt		37 432		37 736
Skatt enligt gällande skattesats	22,0%	-8 235	22,0%	-8 302
Ej avdragsgilla kostnader	2,1%	-788	0,3%	-99
Ej skattepliktiga intäkter	-10,4%	3 886	-14,7%	5 556
Skatt hänförlig till tidigare år	3,3%	-1 250	0,0%	-
Redovisad effektiv skatt	17,1%	-6 387	7,5%	-2 845

Skatt hänförlig till övrigt totalresultat

TSEK	Före skatt	Skatt	Efter skatt
	2016		
Finansiella tillgångar som kan säljas	3 018	-664	2 354
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-	-1 249	-
Övrigt totalresultat	3 018	-1 913	2 354
	2015		
Finansiella tillgångar som kan säljas	-1 356	298	-1 058
Övrigt totalresultat	-1 356	298	-1 058

Not 15 Belåningsbara statsskuldssamband m m

TSEK	2016-12-31		2015-12-31	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Belåningsbara statsskuldssamband m m				
Multilaterala utvecklingsbanker	15 048	15 048	14 969	14 969
Svenska kommuner	31 226	31 226	30 966	30 966
Summa	46 274	46 274	45 935	45 935
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		274		-
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden		-		65
Summa		274		65

Not 16 Utlåning till kreditinstitut

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Swedbank		
Svensk valuta		127 147
Utländsk valuta		7 566
Summa		134 713
		188 188

Not 17 Utlåning till allmänheten

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Utestående fordringar, brutto		
Svensk valuta	3 099 230	2 713 963
Summa	3 099 230	2 713 963
Varav: osäkra	30 072	29 554
Individuell nedskrivning (specifikaiton se nedan)	15 294	12 754
Redovisat värde, netto	3 083 936	2 701 209

Förändring av nedskrivningar, TSEK

	Individuellt värderade lånefordringar		Summa
Ingående balans 1 januari 2016	12 754		12 754
Årets nedskrivning för kreditförluster	4 399		4 399
Återförda ej längre erforderliga nedskrivningar för kreditförluster	-1 368		-1 368
Återförda tidigare gjorda nedskrivningar för kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	-		-
	-491		-491
Utgående balans 31 december 2016	15 294		15 294

Not 18 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

TSEK	2016-12-31		2015-12-31	
	Verkligt värde	Redovisat värde (uppl a)	Verkligt värde	Redovisat värde (uppl a)
Emitterade av andra låntagare				
Svenska bostadsinstitut	148 580	148 580	142 746	142 746
Icke finansiella företag	319 555	319 555	262 538	262 538
Finansiella företag	59 878	59 878	148 701	148 701
Utländska emittenter	30 731	30 731	104 355	104 355
Summa emitterade av andra låntagare	558 744	558 744	658 340	658 340
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	558 744	558 744	658 340	658 340

varav:

Noterade papper på börs	558 744	658 340
-------------------------	---------	---------

Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden	5 744	-
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden	-	1 660

Not 19 Aktier och andelar

TSEK	2016-12-31	2015-12-31	
Kreditinstitut	354 683	301 231	
Övriga	56 717	51 448	
Summa aktier och andelar	411 400	352 679	
varav:			
Noterade värdepapper på börs	405 502	351 244	
Onoterade värdepapper	5 898	1 435	
Företag			
Aktier	Antal	Börsvärde	Redovisat värde
Swedbank AB (publ)	1 610 000	354 683	354 683
Indecap Holding AB	22	–	4 928
Sparbankernas Försäkring AB	862	–	970
Fondandelar	52 994	50 819	50 819
Summa	1 663 878	405 502	411 400

Not 20 Materiella anläggningstillgångar

TSEK	Inventarier	Byggnader och mark	Totalt
Anskaffningsvärde			
Ingående balans 1 januari 2015	24 768	24 117	48 885
Förvärv	9 734	11 546	21 280
Pågående arbete	–	-964	-964
Utgående balans 31 december 2015	34 502	34 699	69 201
Ingående balans 1 januari 2016	34 502	34 699	69 201
Förvärv	736	–	736
Utrangerat	-8 437	–	-8 437
Pågående arbete	–	20 823	20 823
Utgående balans 31 december 2016	26 801	55 522	82 323
Avskrivningar			
Ingående balans 1 januari 2015	-24 204	-11 359	-35 563
Årets avskrivningar	-693	-708	-1 401
Omklassificering	-4	–	-4
Utgående balans 31 december 2015	-24 901	-12 067	-36 968
Ingående balans 1 januari 2016	-24 901	-12 067	-36 968
Årets avskrivningar	-1 279	-824	-2 103
Avyttringar och utrangeringar	8 432	–	8 432
Utgående balans 31 december 2016	-17 748	-12 891	-30 639
Redovisade värden			
Per 2015-01-01	564	12 758	13 322
Per 2015-12-31	9 601	22 632	32 233
Per 2016-01-01	9 601	22 632	32 233
Per 2016-12-31	9 053	42 631	51 684
Taxeringsvärden		2016-12-31	2015-12-31
Taxeringsvärden, fastigheter (i Sverige)		14 373	13 747

Not 21 Övriga tillgångar

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Skattekonto	52 326	37 984
Förfallna räntefordringar	2	4
Övriga tillgångar	850	1 101
Summa	53 178	39 089

Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Förutbetalda kostnader	1 214	2 081
Upplupna ränteintäkter	1 873	1 695
Upplupna provisionsintäkter	7 364	6 698
Summa	10 451	10 474

Not 23 Skulder till kreditinstitut

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Övriga	360	2
Summa	360	2

Not 24 Inlåning från allmänheten

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Allmänheten		
Svensk valuta	3 468 052	3 229 491
Utländsk valuta	7 499	9 927
Summa	3 475 551	3 239 418

Inlåningen per kategori av kunder

Offentlig sektor	269 738	269 521
Företagssektor	795 119	720 297
Hushållssektor	2 380 608	2 213 648
Varav: enskilda företagare	760 545	725 559
Övriga	30 086	35 952
Summa	3 475 551	3 239 418

Not 25 Övriga skulder

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Preliminärskatt räntor	895	1 351
Anställdas källskattemedel	894	894
Insatser för bygden	5 488	4 378
Övriga skulder	2 487	3 128
Summa	9 764	9 751

Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna räntekostnader	1 111	2 009
Övriga upplupna kostnader	5 314	5 543
Förutbetalda intäkter	289	206
Summa	6 714	7 758

Not 27 Obeskattade reserver

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Accumulerade avskrivningar utöver plan:		
Inventarier		
Ingående balans 1 januari	898	885
Årets avskrivningar utöver plan	-	898
Årets återföringar av avskrivningar utöver plan	-	-885
Utgående balans 31 december	898	898
Summa obeskattade reserver	898	898

Not 28 Eget kapital

För specifikation av förändringar i eget kapital se rapport över förändring i eget kapital.

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Fond för verkligt värde

Fond för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen. Värdeförändringar som beror på nedskrivningar redovisas dock i resultaträkningen.

Förslag till disposition av Sparbankens vinst

Styrelsen föreslår att fritt eget kapital, 31 045 tkr, disponeras enligt följande:

Insatser för bygden	2 274
Reservfonden	28 771
Summa	31 045

Not 29 Eventualförpliktelser

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Garantier, <i>nominella belopp</i>		
Garantiförbindelser - krediter	29 193	27 746
Garantiförbindelser - övriga	7 266	10 528
Summa	36 459	38 274

Not 30 Åtaganden

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
<i>Nominella belopp</i>		
Övriga åtaganden		
Kreditlöften	104 083	110 317
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	265 075	258 803
Summa	369 158	369 120

Not 31 Närstående**Närståenderrelationer**

Det finns personer i sparbankens styrelse som kontrollerar företag som är kunder i sparbanken. Krediter till dessa företag uppgår till 5 700 tkr (6 950 tkr). Krediterna har föregåtts av sedvanlig kreditprövning. Räntan är prissatt med marknadsmässiga villkor. Kreditbeloppen är ej väsentliga för sparbankens ställning eller resultat.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Vad gäller lön och andra ersättningar samt pensioner till nyckelpersoner i ledande ställning, se not 10

Not 32 Finansiella tillgångar och skulder**Verkligt värde**

I tabellen anges finansiella tillgångar respektive skulder som värderas till verkligt värde via resultatet (värderade enligt fair value option och innehav för handelsändamål) i två gemensamma kolumner.

TSEK	Redovisat värde						Verkligt värde		
	Innehav för handelsändamål	Initialt värderade till verkligt värde (fvo)	Investeringar som hålles till förfall	Låne och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Total	Nivå 1	Total
2016									
Kassa	–	–	–	3 974	–	–	3 974	–	–
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	–	–	–	–	46 274	–	46 274	46 274	46 274
Utlåning till kreditinstitut	–	–	–	134 713	–	–	134 713	–	–
Utlåning till allmänheten	–	–	–	3 083 936	–	–	3 083 936	–	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	20 772	–	–	537 972	–	558 744	558 744	558 744
Aktier och andelar	–	50 819	–	–	360 581	–	411 400	405 502	405 502
Upplupna intäkter	–	–	–	10 451	–	–	10 451	–	–
Övriga finansiella tillgångar	–	–	–	53 441	–	–	53 441	–	–
	–	71 591	–	3 286 515	944 827	–	4 302 933	1 010 520	1 010 520
Skulder till kreditinstitut						360	360	–	–
Inlåning från allmänheten						3 475 551	3 475 551	–	–
Övriga skulder						9 764	9 764	–	–
Upplupna kostnader						6 714	6 714	–	–
						3 492 389	3 492 389	–	–
2015									
Kassa	–	–	–	4 044	–	–	4 044	–	–
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	–	–	–	–	45 935	–	45 935	45 935	45 935
Utlåning till kreditinstitut	–	–	–	188 188	–	–	188 188	–	–
Utlåning till allmänheten	–	–	–	2 701 209	–	–	2 701 209	–	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	8 752	–	–	649 588	–	658 340	658 340	658 340
Aktier och andelar	–	50 013	–	–	302 666	–	352 679	351 244	351 244
Upplupna intäkter	–	–	–	10 474	–	–	10 474	–	–
Övriga finansiella tillgångar	–	–	–	42 704	–	–	42 704	–	–
Summa	–	58 765	–	2 946 619	998 189	–	4 003 573	1 055 519	1 055 519
Skulder till kreditinstitut						2	2	–	–
Inlåning från allmänheten						3 239 418	3 239 418	–	–
Övriga skulder						9 751	9 751	–	–
Upplupna kostnader						7 758	7 758	–	–
Summa						3 256 929	3 256 929	–	–

Vissa upplysningar om finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen

Verkliga värden för finansiella tillgångar och skulder som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade priser. För övriga finansiella instrument använder sig sparbanken av andra värderingstekniker. Banken använder observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Finansiella instrument där handeln inte är frekvent och det verkliga värdet därför mindre objektivt, krävs i varierande utsträckning att banken gör bedömningar beroende på likviditet, koncentrationer, osäkerheter beträffande marknadsfaktorer, prisantaganden och andra risker som påverkar ett specifikt instrument.

Verkliga värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde hierarki baserat på indata som används i värderingstekniken enligt följande:

Nivå 1:	enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument
Nivå 2:	utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument som handlas på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.
Nivå 3:	utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen.

Ytterligare information om antaganden som gjorts vid värdering till verkligt värde liksom kvantitativa upplysningar om värderingar till verkligt värde och känsligheter framgår nedan. I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Värdering till verkligt värde - Värderingstekniker och väsentliga ej observerbara indata

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellerna ovan.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagens finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Not 33 Händelser efter balansdagen

Inget särskilt har inträffat som behöver redovisas i denna not.

Not 34 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Sparbanksledningen har med revisionskommittén diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende sparbankens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Viktiga bedömningar vid tillämpning av sparbankens redovisningsprinciper

Viktiga bedömningar vid tillämpning av sparbankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Sparbankens redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

Finansiella tillgångar och skulder som sparbanken initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Klassificering av finansiella tillgångar som investering som hålles till förfall förutsätter att sparbanken har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha tillgångarna till förfall i enlighet med vad som anges under redovisningsprinciper.

Nedskrivningar för kreditförluster

Nedskrivning för kreditförluster sker normalt utifrån en individuell bedömning och baseras på ledningens bästa uppskattning av nuvärdet av kassaflöden som förväntas erhållas. Vid uppskattning av dessa kassaflöden görs en bedömning av motpartens finansiella situation och realisationsvärdet på varje underliggande säkerhet. Varje osäker fordran bedöms på dess meriter och strategin med avseende på uppskattade kassaflöden som bedöms återvinningsbara godkänns av den oberoende riskkontrollen.

Not 35 Kapitaltäckning**Kapital**

Reglerna om kapitaltäckning bidrar till att stärka sparbankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda sparbankens kunder. Reglerna innebär att sparbankens kapitalbas med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker och dessutom skall omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med sparbankens interna utvärdering av kapital och risker.

Sparbanken har en fastställd utvärdering av kapitalbehovet baserad på

- sparbankens riskprofil,
- identifierade risker med avseende på sannolikhet och ekonomisk påverkan,
- sk stresstester och scenarioanalyser,
- förväntad utlåningsexpansion och finansieringsmöjligheter, samt
- ny lagstiftning, konkurrenternas ageranden och andra omvärldsförändringar.

Översynen av kapitalbehovet är en integrerad del av arbetet med sparbankens årliga verksamhetsplan. Behovet följs upp och en årlig översyn görs för att säkerställa att riskerna är korrekt beaktade och avspeglar sparbankens verkliga riskprofil och kapitalbehov.

Varje ändring/komplettering i av styrelsen fastställda policy/strategidokument ska i likhet med viktigare kreditbeslut och investeringar alltid relateras till sparbankens aktuella och framtida kapitalbehov.

Information om sparbankens riskhantering lämnas i not 3.

Sparbanken har valt att i denna årsredovisning endast lämna de upplysningar som krävs om kapitalbas och kapitalkrav enligt 6 kap. 4 § i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25). Övriga upplysningar om kapitaltäckning lämnas på sparbankens hemsida www.leksandssparbank.se.

Det finns inga pågående eller förutsedda materiella eller rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen.

Sparbanken uppfyller dels det lagstadgade kravet på kapitaltäckning, dels det internt bedömda kapitalbehovet.

Nedan redovisas kapitalbas, kapitalkrav m m enligt gällande regelverk.

Kapitalbas

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Reservfond	558 029	526 637
Fond för verkligt värde	272 257	216 451
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition	28 771	31 391
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	859 057	774 479
Avräkning av aktier och andra tillskott	-278 365	-225 217
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-278 365	-225 217
	580 692	549 262
Kärnprimärkapital *	580 692	549 262
Summa Primärkapital	580 692	549 262
Kapitalbas	580 692	549 262

*Begreppet kärnprimärkapital finns endast för innevarande år på grund av ändrade kapitaltäckningsregler.

Kapitalrelationer, buffertar m.m.

Summa riskvägt exponeringsbelopp	2 558 736	2 384 847
Kärnprimärkapitalrelation *	22,69%	23,03%
Primärkapitalrelation	22,69%	23,03%
Total kapitalrelation	22,69%	23,03%
Buffertkrav	4,00%	3,50%
varav kapitalkonserveringsbuffert	2,50%	2,50%
varav kontracyklisk buffert	1,50%	1,00%
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert (=relation minus 4,50%)	18,19%	18,53%
Kärnprimärkapitalinstrument där sparbanken har en investering (belopp under tröskelvärdet på 10,00 procent)	82 955	77 448

Kapitalkrav och riskvägd exponeringsbelopp

	2016		2015	
	Kapitalkrav	Riskvärt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvärt exponeringsbelopp
<i>Kreditrisk enligt schablonmetoden</i>				
Exponeringar mot institut	3 602	45 024	6 845	85 568
Exponeringar mot företag	66 685	833 557	63 934	799 172
Exponeringar mot hushåll	54 928	686 606	51 445	643 061
Säkrade genom panträtt i fast egendom	41 884	523 543	32 880	410 996
Fallerade exponeringar	5 009	62 613	4 554	56 928
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	1 189	14 858	1 142	14 275
Exponeringar i form av andelar i företag för kollektiva investeringar (fond)	2 033	25 410	2 001	25 007
Aktieexponeringar	6 636	82 955	6 196	77 448
Övriga poster	5 408	67 605	4 774	59 678
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	187 374	2 342 171	173 771	2 172 133
<i>Operativ risk</i>				
Operativ risk enligt basmetoden	17 325	216 565	17 017	212 714
Summa för operativ risk	17 325	216 565	17 017	212 714
Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	204 699	2 558 736	190 788	2 384 847

Not 36 Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen

Sparbanken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till och med 2020-06-30. Avtalet omfattar bl a förmedling av hypotekslån till Swedbank Hypotek och förmedling av fond och försäkringssparande till Robur Fond och Swedbank Försäkring.

Leksands Sparbank har per 2016-12-31 förmedlat hypotekslån till Swedbank Hypotek till en volym på 912 790 tkr.

Om kreditförluster uppstår i förmedlad kreditstock avräknas dessa från utbetalade provisioner upp till ett maximalt belopp om innevarande års provisioner. Till Robur Fond och Swedbank Försäkring har sparbanken förmedlat fondsparande på 2 264 629 tkr och försäkringssparande på 735 151 tkr.

Styrelsens intygande

Styrelsen och VD försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Årsredovisningen ger en rättvisande bild av sparbankens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för sparbanken ger en rättvisande översikt över utvecklingen av sparbankens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som sparbanken står inför. Årsredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 1 mars 2017 i Leksand. Sparbankens rapport över resultat och övrigt totalresultat och rapport Sparbankens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 24 april 2017.

Lars Åke Larsson
ordförande

Anders Nygårdh
vice ordförande

Anna Franzon

Maria Werpers Dahl

Jan Skarner

Johan Matz

Håkan Dorm

Björn Säbb
personalrepr.

Bo Liljegren
VD

Revisorspåteckning

Vår revisionberättelse har avgivits den 2 mars 2017.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB
Marcus Robertsson
Auktoriserad revisor

Originallet till Resultat- och Balansräkningen har påtecknats av revisorn

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Leksands Sparbank, org.nr 583201-2529

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Leksands Sparbank för år 2016. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 1-31 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Leksands Sparbanks finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Leksands Sparbank enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 32-33. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ än att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Leksands Sparbank för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Leksands Sparbank enligt god revisions sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller reglementet.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med sparbankslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

Stockholm den 2 mars 2017
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Marcus Robertsson
Auktoriserad revisor

Bolagsstyrning

Sparbank som associationsform kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse. Sparbanken har inga ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för sparbankens verksamhet är "att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse."

För sparbank föreligger ingen skyldighet att tillämpa den svenska koden för bolagsstyrning. Med hänsyn till sparbankens karaktär av publikt företag och med en verksamhet som i stor utsträckning bygger på förtroende har utformningen av sparbankens rutiner för styrning och kontroll av verksamheten skett med koden som förebild i tillämpliga delar.

Tillsättning av huvudmän, styrelse, revisorer och verkställande direktör

Som representanter för insättarna har sparbanken huvudmän. Hälften av dessa väljs av Leksands, Rättviks och Gagnefs kommun medan återstående hälft väljs av huvudmännen själva. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman, som är sparbankens högsta beslutande organ. Uppgifter om de personer som valts till huvudmän i sparbanken och mandattider för dessa återfinns i slutet av årsredovisningen. Antalet huvudmän i Leksands Sparbank är 24 stycken.

Sparbanksstämman beslutar om tillsättning av styrelse och revisorer för sparbanken med ledning av förslag som sparbankens valberedning tagit fram. Valberedningen är sparbanksstämmans organ för beredning av stämmans beslut i tillsättningsfrågor. Valberedningen utgörs av Lasse Nygård som ordförande samt ledamöterna Kristina Haag-Larsen, Heléne Rocking, Lotta Willhans och Bo Petterson. Det är valberedningens uppgift att komma med förslag till ledamöter i styrelsen samt förslag till arvode uppdelat mellan ordförande och övriga ledamöter.

Det ankommer på sparbanksstämman att välja styrelseordförande. Styrelsen utser verkställande direktör som under styrelsens inseeende ska leda verksamheten i sparbanken.

Styrelsens sammansättning och arbete

Sparbankens styrelse, som utses vid sparbanksstämma, består av 7 ledamöter. Därutöver ingår 1 personalrepresentant samt VD. Av styrelsens 9 ledamöter är 2 kvinnor. Uppgifter om de personer som ingår i sparbankens styrelse och mandattider för dessa återfinns i slutet av årsredovisningen. Upplysningar om ersättningar, övriga förmåner och pensionskostnader inklusive principerna härför avseende styrelsen och VD lämnas i not 10 till posten Allmänna administrationskostnader i resultaträkningen.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar rollfördelningen mellan styrelseordföranden och verkställande direktören, frekvensen och formerna för styrelsens sammanträden, rapportering till styrelsen, delegering samt utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete. Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med särskilt ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ser bl a till att styrelsen erhåller tillfredställande information och beslutsunderlag för sitt arbete, samt att styrelsen årligen gör en utvärdering av sitt och VD:s arbete. Ordföranden gör även en egen utvärdering genom samtal med övriga styrelseledamöter.

De ärenden som behandlas i styrelsen följer i huvudsak av sparbankslagen och styrelsens arbetsordning. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse VD, är att fastställa sparbankens strategi, verksamhetsplan och prognos inklusive kapitalbehov, följa den ekonomiska utvecklingen, fastställa års-/delårsbokslut, fastställa/ompröva policies/instruktioner för verksamheten, behandla kreditengagemang, samt som ett led i styrelsens ansvar för den interna kontrollen och riskhanteringen behandla rapporter härom. Under 2016 har styrelsen sammanträtt vid 12 tillfällen. Kontakt och möten har även skett med andra sparbanker. Vid styrelsesammanträdena har bl a behandlats strategi- och strukturfrågor, års- och delårsbokslut, riskanalys och intern kapitalutvärdering, verksamhetsplan inklusive kapitalbehov, prognos för kommande år, policies inom olika riskområden, framtidsfrågor, compliancefrågor, delegeringsinstruktioner, större kreditengagemang, revisionsrapporter.

Styrelsens utskott och internrevision

Kreditutskottet fattar beslut i kreditfrågor i enlighet med i delegeringsinstruktion fastställda beslutsramar. Besluten ska protokollföras och rapporteras vid nästkommande styrelsemöte. I utskottet ingår styrelsens ordförande, vice ordförande samt Håkan Dorm. Revisionsutskottet sammanträder regelbundet och hanterar frågor på revisions-, risk- och compliance området. I utskottet ingår ordförande, vice ordförande samt Johan Matz.

Utskottet för Insatser för bygden sammanträder 2 gånger per år och hanterar ansökningar utifrån sparbankens riktlinjer. Utskottet består styrelsens ordförande, Maria Werpers-Dahl samt VD och marknadschef.

Styrelsens ersättningsutskott som består av ordförande och vice ordförande hanterar ersättningsfrågor för ledande befattningshavare. Internrevisionen arbetar på styrelsens uppdrag och granskar sparbankens interna styrning och kontroll. Dess granskning omfattar även att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med interna regler samt utvärderar sparbankens organisation och arbetsprocesser.

Förteckning över sparbankens huvudmän och styrelseledamöter, utvisande deras mandatperioder samt revisor, framgår av nedanstående uppställning.

Huvudmän

	Ort	Vald första gången	Mandatperiod per årsstämma
Valda av Leksands kommun			
Jansson Birgitta	Leksand	2007	2019
Laurell Magdalena	Siljansnäs	2011	2019
Pettersson Bo	Siljansnäs	2009	2019
Stenmark Mats	Leksand	2011	2019
Willhans Charlotta	Leksand	2015	2019
Winter Jörgen	Insjön	2011	2019
Zakrisson Viktor	Tällberg	2015	2019
Vald av Gagnefs kommun			
Granholm Lars Erik	Djurås	2015	2019
Valda av Rättviks kommun			
Haag-Larsen Kristina	Rättvik	1999	2019
Karlsson Christer	Rättvik	2003	2019
Ryss Bertil	Rättvik	2015	2019
Wallander Agnetha	Rättvik	2015	2019
Valda av huvudmännen			
Dahlin Marianne	Leksand	1982	2020
Hasselberg Anette	Leksand	2004	2020
Matsson Jan-Olof	Leksand	2012	2020
Forssell Lena	Leksand	1997	2017
Hagman Lena	Leksand	1997	2017
Rocking Heléne	Rättvik	2005	2017
Asp-Christiansson Elisabeth	Rättvik	2013	2018
Nygård Lasse	Leksand	1984	2018
Jones Monica	Rättvik	2013	2018
Ljunggren Ingegerd	Rättvik	2006	2019
Marits Kerstin	Leksand	1983	2019
Olsson Torbjörn	Leksand	2003	2019
Styrelse vald av huvudmännen			
Larsson Lars Åke, ordförande	Leksand	2011	2017
Nygårdh Anders, vice ordförande	Leksand	2007	2018
Skarner Jan	Leksand	2016	2018
Franzon Anna	Leksand	2008	2018
Dorm Håkan	Stockholm	2015	2017
Werpers Dahl Maria	Leksand	2012	2017
Matz Johan	Rättvik	2012	2017
Liljegren Bo	VD	Leksand	
Säbb Björn - personalrepresentant	Banktjänsteman	Tällberg	2015
Ytfeldt Sofia - personalrepr. suppleant	Banktjänsteman	Leksand	2015
Revisor			
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB	Marcus Robertsson	Stockholm	2015
			2019